

Χαλάσματα Της μοναξιάς ή λευτεριά μοναχά... Μέσ' τ'ο ναό τ'ο θρόνο της έχει σιημένο άδύμα...

Μίνο τσουνκίδες κι άναρθο τριφυλλί πιά φουτρώνουν... Και φλοῦδι φλοῦδι πέφτουνε τά μουχλοφυγωμένα...

Μά είναι ό ναός σου άδύνατος, Ίμαλαγένιε Φοΐβε... Γιατί τεχνίτες έπλάσαν την δημοφιλία του πού είχαν...

Και συντηρής άδόραχος τ'ο σμερδαλιό τόν Κάμπο... Και τίς γλυκόμενες λιμνίδες και τά βουνίσια χιόνια...

ΕΡΜΟΝΑΕ

ΑΛΗΘΙΝΑ ΔΡΑΜΑΤΑΚΙΑ

ΤΟ ΤΣΙΓΑΡΟ

Στό εύρύχωρο κοριντόρι του Νοσοκομείου, σιμά στό παράθυρο, κάθεται σέ μιá παλιοκαρέκλα ό...

Όζω φρέζει, στό κοριντόρι κανέναν άλλος. Ό μπαρμπα-Γιαννιός, κοιτάζει δεξιά ζερβό φοβισμέ...

Κείνη τή στιγμή, πάναθεμά τηνε, νά σου κ' ή νοσοκόμα! "Ημερη γυναικούλα μά μέ μιá άγριοφω...

— Τί κάνει; αὐτοῦ; τοῦ λέει θυμωμένῃ.

φορές απ' τὰ ψηλά έβλεπε λογιῆς λογιῆς παράξενα, όλα γελοία μά κι άλλα περίεργα...

Εΐταν άνοιξη ήρθε τ'ο καλοκαίρι πάντα εύχαριστημένος, περίχαρος.

Όστερες φτάνει και ό σκουνοφυλιάρικος χυνόπωρος: Έκεί πού έπερπατούσαν ό νέος "Ηλιος, βλέ...

Έκανε, πρώτη του φορά νά κουνηθή λίγο ζερβό, έπολέμησε νά παραστρήσει λίγο δεξιά, δέν έμ...

Θυμωμένος τότες ό "Ηλιος, τόσο έστενοχωρήθηκε... πού άρχισε νά βλαστημάη την ώρα και τή...

— Τι νά κάνω! άπαντάει φοβισμένος σά μωρό παιδί ό έρμος. Μά πεθάναντ' οι πόνοι και για νά...

— Τσιγάρο δώ μέσα; Και δέ βλέπεις αὐτοῦ; Και τούδειξε ένν χαρτί κολλημένο στόν τοίχο πού...

— Μά, κυρά μου!.. Μιά ρουφηξιά μοναχά!.. Μιά!.. Έτσι, νά χαρείς τά νιχτα σου!..

— Δέν έχει τίποτε!.. Νά τ'ο πεταξεις άμέσως... τώρα δά!..

Ό μπαρμπα-Γιαννιός άρχίζει νά θυμώνει. — Αί, διάολε, δέν τ'ο πετάω! Νά!!.. Και ρουφώντας γρήγορα γρήγορα τρεις τέσσερις βαθιές...

— Τί θά μοῦ κάνεις;.. Σμότωσέ με, νά!.. Μά θά τ'ο καπνίσω!..

— Τί θά σου κάνω; τοῦ άπαντάει ή νοσοκόμα μέ πικρό χαμόγελο. Ξέρω γώ τί θά σου κάνω. Τ'ο βράδυ δέ σου δίνω ύπνο... Τίποτα!.. Δέν έχει τ'ο...

— Μή, κυρά μου, μή! Ό,τι θέλεις!.. Σκληρός σου! φωνάζει κατακίτρινος άπό τ'ο φόβο ό μπαρμπα-Γιαννιός! Μή!.. Νά μοῦ δώσεις ύπνο... Αυτήσου με, κι ούτε ξαναπίνω πιά τσιγάρο δώ μέσα!..

Κι άνοιγόντα; τ'ο παράθυρο πετάει μαζί μέ τ'ο τσιγάρο και τ'ο πακέτο του.

ΔΗΜΟΣ ΝΗΣΙΩΤΗΣ

ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΗΜΕΡΑΙ

ΟΙ ΛΕΚΑΠΗΝΟΙ

Θυμῶμαι μιá βραδιά χειμωνιάτικη—πᾶνε τέσσερα πέντε χρόνια άπό τότε—ποδοῦθε ό μακαρίτης ό Καμπύσης ολίτι μου νά μοῦ διαβάσει τήν πρώτη...

— Άκούτ' εκεί! "Ηλιος, Βασιλέας τοῦ οὐρανοῦ και τῆς γῆς, νά μή μπορῶ μήτ' ένα συγνεφάκι νά παρκαμερίσω!...

Δέν έπρόφτασε νάποτελειώση τ'ο ύστερο λόγο του και άμέσως, σάν νάν τόν έγγιξε κάποιος διαμαντένιο ραβδάκι. Και καθώς εΐταν απ' τ'ο θυμό του...

— Ά, τώρα μάλιστα τ'ο καταλαβαίνω! νά, δτι έλαχτάριζε τόσοσ καιρό ή καρδούλα μου: άπλωσε τέλος τ'ο σφιχτοστρογγυλεμένο κορμί μου... και τρέχω σάν τόν άνεμο... χωρίς νά κουράζομαι...

Ό Καμπύσης έσπλώθησε σ'ο μιá ποιήματα, κι άρπώνοντάς τ'ο διάβασε τ'ο δράμα του. Κείνη τή βραδιά μόλις είχε τελειώσει τήν πρώτη πράξη κ' ή...

— Θα σ'αφιερῶσω, μοῦτε, αὐτό τ'ο δράμα σάν τ'ο τελειῶσω!

— Τέλειωτ' το πρώτα!

— Δέ θά τ'αγγήσω!.. Τ'ο δουλεύω μέ κέφι!.. Τ'όχω τελειώσει μάλιστα όλο μέσ' τ'ο μυαλό μου και τ'ο γράψιμό του πιά για μένα θάνατ'ο μ' άντιγραφή...

Και γελοῦσε. Και γελοῦσα και γώ.. Κι άρχινήσαμε γάραδιάζουμε όλα τάνθοραμμάματα τοῦ πολέμου. Τοῦ εΐπα κάνα δυό πού δέν τάξεσε και τάξ...

— Ναι! Θα μποῦνε κι αὐτά μέσα στό δράμα. Κάποιον θά τ'ο χάσω κι αὐτά! Θέλω όλα, πρόσωπα και πράματα, νάναί άληθινά σ' αὐτό τ'ο δράμα μου...

— Μοῦ φαίνεται!.. — Όλα ζωντανά πρόσωπα. Κ' οι σιηρές, άπό τή σημερινή ζωή κι αὐτές παρμένες! "Η δεύτερη πράξη θάσχηνάει μιá πολεμική διαδήλωση στό Σύνταγμα... Σ' ένα μήνα τελειώνει τ'ο δράμα!

Περάσανε μῆνες και τοῦς «Λεκαπηνοῦς» δέν τοῦς ξανάπιασε στό χέρι του. "Οσοσ φορές τότεσ ρωτοῦσα, πάντα μ' άποκιωότανε μέ τά ίδια λόγια: — «Θά γίνουνε κι αὐτοί, μέ τήν άριδα τοις!»

Πλάκωσε κ' ή άρρώστεια του ύστερα πού νά σκεφτεί για «Λεκαπηνοῦς» κανέναν. Άίρους μῆνες πριν πεθάνει, τ'ο καλοκαίρι, τόν άντάμωσα στόν Πόρο, στήν άμορφη έξοχή τῆς Πλάκας, πούχε πάει για νά βρεΐ τήν υγιεία του.

— Τ' είναι τοῦτο πάλι! άναστέναιζε. "Ω, ὦ... πῶς γίνουμ' έτσι... πῶς...

Και δέν έπρόφτασε νά κοιώση καλά καλά τ'ο τι παθαίνει και στή στιγμή σου γίνεται μιá τόσο δυνατή βροχή, πού σέ πέντε λεπτά έχύθηκε στό άντικρυνό λειβαδοτόπι και έπλημμύρισε τ'ο ποταμάκι, πού τώρα τρέχοντας έλεύθερο κατέβαινε κατά τ'ο...

— Καλό κι αὐτό! έφλίφλισε. Νά σου εΐπω, δέν είναι άσκημη δουλειά κ' έτούτη!.. Νά εΐπούμε και τήν άλήθεια... Εΐχα βαρεθῆ νά τρέχω και νά σεργιανῶ σ'α ψηλά!..

Καθῶς όμως έγοργότρεχε φλιφλίζοντας, άξαφνα τοῦ έμποδίζει τόν έλεύτερο δρόμο του... κάποιος βράχος, δχι και πολύ μεγάλος... Άφριζε τ'ο βιαστικό ποταμάκι νά τόν περάσῃ, έπολεμούσε. τίποτα, εΐταν άδύνατο: ό βράχος άκούνητος κι άσά...

Μιάν αβγή πού περπατούσαμε από κάτω από τις πορτοκαλιές και μιλούσαμε για χιλιά δυο πράματα, μου μίλησε και για τους «Λεκαπηνούς».

— Ξέρεις, τήνε τέλειωσα και τήν τετάρτη πράξη!

— Όστε πάει όλο το δράμα;

— Όχι! Τη δεύτερη και τήν τρίτη τις άφησα για άργότερα. Έγραφα τήν τετάρτη... Σου το έπλα πριν πώς παντρεύτηκε η Μάρθα... Πήρε βλέπεις καπετάνιο κι αυτή, κι ήθελε ο γάμος της να μη μνημονεύει στους «Λεκαπηνούς»...

Τά χειρόγραφα δέν πάει μαζί του να μου τα διαβάσει. Έχει στην Αθήνα. Μα μου τή δηγήθηκε δάη τήν πράξη. Μου μίλησε πάλι και για τήν κόρη πού άγαπούσε και πού τήν έλεγε Μάρθα—αυτή είναι η Μάρθα της «Μίς Κούζλεϊ» και των «Λεκαπηνών», κι απ' αυτή πήρε άφορη να γράψει το «βιβλίο των Σουτρυμίων»—και μου άπάγγειλε, γιατί τα θυμότανε άπόξω, τα θαυμάσει λόγια πού λέει παραμιλητός για τήν «πατριδα των ρόδων» ή Μάρθα πόν Περικλή—γιατί ο Περικλής πού δράμ αυτό είναι ο ίδιος ο Καμπίσης:

— «... Κοιτάχτε αυτή τή γλάστρα με τα ρόδα.

«Α, αυτά τα ρόδα τ' Απριλιάτικα πού τα χάνεινε η Δοκούστα, έχουνε πατριδα. Πόσο εδωχισμένες είναι οι τριανταφυλιές. Είναι καυφομένες εκεί πού φέρωσαν. Γύρω τους συγκεντρώνουν όλο τον κόσμο τους. Η ζωή τους κι ο θάνατός τους στην τόπο της γέννησής τους πάντα. Ο ίδιος πάντα άερας. Μ' ένοείτε; Έχουν πατριδα μιά πατριδα όμοιμένη...»

Στά χειρόγραφα πού μου χάρισε ή μάννα του δέ βρήκα ούτε γραμμή άλλη από τους «Λεκαπηνούς». Ό,τι δημοσίεψα μονάχα.

Α. Η. Τ.

ΤΟ ΣΤΟΙΧΕΙΟ ΤΟΥ ΠΑΛΛΗΚΑΡΙΟΥ

(Δίβρη του δήμου Λαμπειάς της Ήλείας).

Όντας τζ στοιχειά του τόπου έπάλευαν άναμεταξύ τους, γινωμένα σαν άλογα ψαρά και σαν άλογα ντοριά, ένίκησε το τωρινό στοιχειό, και έδιωξε το άλλο μ' αυτή τήν τέχνη. Έσκασε πρώτα με το πόδι του τή γη και έρτειασε λάκκο και έκρυψε μέσα έναν άνθρωπο, και του έδωσε μιά σιδεροματσούκα και τίν έδιάταξε να χτυπή τó άλλο στοιχειό στο ζερβύ ριζαύτι και έτσι το ένίκησε και το έδιωξε. Άπάνου όμως στην πόλεμο, κάποτε ο κρυμμένος άνθρωπος έβήρεγε κατά λάθος τους φίλους του, και τότες εκείνοι έφωναζανε το σύνθημα: «Κομμάς στα χέρια σου!» Και ο άνθρωπος έκταλάβχινε το λάθος και δέν ζανχτύπαγε τους φίλους του.

λευτος εκεί, το άνάγκασε τέλος νάλλάξει το δρόμο του, κατακουρασμένο από τήν άγωνία.

— Άκούτ' εκεί δύναμη! αυτό καταντάει... άδιαντροπιά! Και όμως... να, πού ένα τέτοιο δά βραχάκι σε κάνει όποιος θέλει, και νάμην κουνιέται απ' τον τόπο του!... Καθώς καταλαβαίνω... ή πλιό άναπαμένη και μπέικη ζωή είναι του βράχου!... Δέ θάταν άσκημο, Νεραϊδόουλα μου, να με σταματήσης εδώ πά, να πήξω, να κρυσταλώσω και να σου γίνω άτάλευτος και δυνατός... σαν και του λόγου του!

Ό,τι είπε και έγινε.

Η χρυσομαλλούσα Νεραϊδόουλα του χτυπάει με τó διαμαντένιο ραβδάκι της το ποταμάκι, άφροσμένο ακόμα, και άμέσως όλο εκείνο το δροσερό νεράκι, έγινε κάτωσπρος βράχος... άπάνου όμως στη ράχη του άλλου βράχου, πού έβασάνιζε το ποταμάκι νάλλάξει το δρόμο του!

— Να ζωή, είπε τότε περίχαρος ο νέος βράχος! Άνάπαψη και βραχοκαβαλλαρία! Δροσιά και ύπνος! Θα ξεκουραστώ τέλος!

Τήν άλλη μέρα βλέπει δυο άνθρωπους, νάρχουνται κατά το μέρος του. Ο ένας έφαινότανε σαν περιβολάρης, ο άλλος άρχατικός: έκρατούσε ο δεύτε-

Ο ΝΟΥΜΑΣ ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΥΡΙΑΚΗ

Η ΣΥΝΤΡΟΜΗ ΤΟΥ ΕΙΝΑΙ: Για τήν Ελλάδα Δρ. 10.—Για το Έξωτερικό Φρ. 10

20 λεπτά το κάθε φύλλο λεπτά 20

ΠΟΥΛΙΕΤΑΙ: Στα κώσκια της Πλατείας Συντάγματος, Όμορφας, Υπουργείου Οικονομικών, Σταθμού Τραχιδοδρόμου (Όφθαλματρειών) Σταθμού ύπογειου Σιδηροδρόμου (Όμορφοιστό καρποπωλείο Σαρρή Πλατεία Στουρνάρα, Έξάρχεια) και στο βιβλιοπωλείο «Έστίας» Γ. Κολάρου.

Η συντρομη του πληρώνεται μπροστά κι είναι για ένα χρόνο πάντοτε.

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΚΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΑ ΕΝΑ ΓΟΗΤΕΥΤΙΚΟ

βιβλίο δημοσιεύουν οι «Καιροί». Αύτοι το είπαν εροητευτικό». Έμεις δέν το λέμε. Γιατί το βιβλίο της κοιτέσας Ριαγκούο κάθε άλλο είναι παρά γοητευτικό. Αν κανένας Ρωμιός δημοσίευε τέτω βιβλίο για τήν πατριδα του—άν δηλ. κανένας Ρωμιός άρνούτανε τήν πατριδα του και γνώτανε Βούλγαρος ή Ίταλός ελίκκος, μόνο και μόνο γιατί ο Θεοτότης είναι προδουποηρός, ή ο Μισορώτης καθηρητής του Πανεπιστημίου, ή για καμ'άλλη τέτω άφορη.— ο Ρωμιός αυτός θάτανε προδότης κι οι «Καιροί» πρώτοι θά τότε λούζανε με τα πιο βρωμιακά επίθετα. Άπάνου κάτω κάτω τέτω, ίσως και χειρότερο, κάνει σήμερα ή κοιτέσσα Ριαγκούο. Διμωολογώντας τή φυγή της από τή Γαλλία, τήν πατριδα της, τυπώνει μιά φυλλάδα και μάς λέει πώς άναγκάστηκε να φύγει από τήν πατριδα της, γιατί ή πατριδα της

βουτήχτηκε στον έθνικό και πολιτικό βούρνο, άφου βρεθήκανε μερικοί τίμιοι άνθρωποι νάζητήσουνε τήν αναθεώρηση της δίτης του Δρεπφους και μερικοί άλλοι να κυνηγήσουνε—ίσως κι άδυνα—τόν κληρο.

Τό εροητευτικό βιβλίο γι αυτές τις δυο σπουδαίες άφορηές καταδικάζει τή Γαλλία ως το πιο άνήθικο κράτος του κόσμου.

Η εθνεθνική κοιτέσσα μής ξεμολογιέται πώς ήθελε. δά κι έγινε πατριώτισσα μας από άγάπη στην άοχημα Ελλάδα. Θα της θυμήσουμε λοιπόν και μεις τί έλεγε ένας μεγάλος πολίτης της Αρχαίας Ελλάδας, ο Σωκράτης, και να μάς συμπαιδάει:

— Κράμα και να μη το ξέρεις, κυρά μου, πώς από τον πιαδρα κι απ' τή μητέρα κι απ' όλους τους άλλους προγόνους, τοιςμαίτερο πρώμι είναι ή πατριδα και λαμπρότερο και ίερότερο και σε πιο τιμημένη σειρά και για τους θεούς και για τους μυαλωμένους άνθρωπους, και πρέπει να τή σέβησαι και πιοτερο ναούς και να χαιδέσεις πατριδα θυμωμένη πιαρά πατέρα. Και ή εάν της άποδεχθεις το δίωμο σου ή να κάνεις δου σου προσιτάει, και να παθαίνεις, αν προσιάζει τίποτε να πάθει, με ήσυχία, είτε να χτυπηθείς, είτε να δεθείς, είτε σε πηγαίνει σε πόλεμο για να πληρωθείς ή να πεθάνεις, πρέπει να τα κάνεις αυτά, κι έτσι θέλει το δίωμο, κι όχι να τ'ο αβέβαια μήτε να γ'ερείς...

Ας άνοίξει τον «Κοίτων» ή κυρά να βρεί τή συνέχεια. Για τους «Καιρούς» και δέ λέμε τίποτα. Αύτοι τήν κυκλοφορία τους κοιτάζουν. Και για τήν κυκλοφορία της μιά Αθηναϊκή φημερίδα όχι μονάχα το βιβλίο της κοιτέσας βρίσκει γοητευτικό, μα και τους Βουλγάρους κομματιζήδες άγρους Φιλέλληνες;

ΕΝΑΣ ΚΑΤΑΔΙΚΟΣ

τήν περασμένη βδομάδα, ο φονιάς του άτοχου Κασαβέτη, έφυγε από τα χέρια του νοματάρχη πού τότε συνόδεσε. Καλά έκανε κι έφυγε ο άνθρωπος. Η Πολιτεία τούδωσε μέλιστα και τα μέσα να φύγει, άφου ο κ. νοματάρχης, ο έπίσημος δά άντιπρόσωπος της Πολιτείας σ' αυτή τήν περίσταση του φέρθηκε ήμερα κι εθνεθνικά, σε φίλος, κι όχι σε φυλάκα.

Αν είτανε στη θέση του κ. Κουάλη κανένας χωριάτης ή κανένας φτωχός ραγιάς του κ. Λεβίδη, ο κ. νοματάρχης θα τον έδενε πιστάγκωνα και θα τον οδηγούσε ίσια από το πιδερόδρομο στα μπουντρούμια της Μοιραρχίας.

Η Νεραϊδα τώρα ξεκαρδισμένη από τα γέλοια, έρχεται πίσω από το βράχο, χωρίς να του είπη τίποτα. Αύτος όμως εξακολουθούσε παγωμένος από τήν τρομάρα του να λέη:

— Κυρά-Νεραϊδα! Θαρρώ, πώς το καλύτερο πράμα είναι να γίνη κανείς... Πετροπελεκητής, πού να σου χρι τέτοια δύναμη να σου ξεφυτεύη για ένα άπομεσήμερο... βράχο άλκκερο... μέλιστα για βράχο άσκλητο! Άχ, και να έγινόμενα... Πετροπελεκητής!

Η Νεραϊδα ξεκαρδισμένη από τα γέλοια... χωρίς να δισταξη καθόλου, άκουμπάει τή διαμαντένιο ραβδάκι πού κρατούσε στο κρινοδάχτυλο χερσικής της άπάνου στην κορφή του διδυμου βράχου... και γίνηκε άφαντη, σαν Νεραϊδα πού είταν. — Ο Πετροπελεκητής, σαν φρεωτός έπετούσε από τή χροά του... και πριν περάση μιά στιγμή, χωρίς να το καταλάβη, χωρίς να θυμάται τίποτις απ' όλα όσα είδε και έπέρασε, εβρήθηκε κατά το δειλινό στο παλιό του λατομείο, λέγοντας στους συντρόφους του:

— Καλή νύχτ' άδέρφια! Αύριο έχουμε πληρωμή... θα ξεφαντώσουμε... σαν Θεο!

Σπέτσος

ρος στο χέρι σφυρί και λαστό, ο πρώτος, είτανε καταλασπωμένος χέρια και πόδια.

Άφου έσταθήκανε πίσω από το διδυμο βράχο, λέει ο περιβολάρης.

— Πετροπελεκητή μου, έτούτη είναι ή δουλειά... τάπομεσήμερο κόπιασε να τον πετάξουμε από δω... μεις έμποδίζεις, βλέπεις, το νερό νάρχεται στον κήπο και άναγκάζομαστε να το φέρνουμε από κει, πού μεις κάνει πολύ κόπο... Τώρα δέν άδειάζεις, άφου δά έδωκες το λόγο σου άλλου... τί περιμένω όμως ύστερα χωρίς άλλο...

— Θάρθω και ξένονικσε νάχομε και κ'τι να τσιμπήσουμε, κομπάρος... Γεια σου!

Ο πετροπελεκητής έτράβηξε τον πέρα δρόμο, ο περιβολάρης έμπήκε στον κήπο του.

Μά ο νέος βράχος σαν άκουσε τήν διμιλία του περιβολάρη και του πετροπελεκητή, άρχισε να συλογιέται και πριν του σπάσουν το κεφάλι να πονοκεφαλιά και νάναστενάξει καταπικραμένος.

— Χρι! Άσκημη δουλειά! σαν πολύ δύσκολα τα βρήκαμε! Όστε πράμα πού σου ζήλεψα! Βράχος! Άκούτ' εκεί! Δηλαδή πούρχεται άξαφνα ο πετροπελεκητής και με το άλύπητο σφυρί του σου τπάζει τα κόκαλα άψε-σβύσε! Ω τρομερό τέλος, Νεραϊδα μου, Νεραϊδα μου!